

KARDINALOVA HOMILIJA NA DANJOJ MISI
SVETKOVINE ROĐENJA GOSPODINOVA
Zagreb, Katedrala, Božić 2010.

Liturgijska čitanja: Iz 52,7-10; Heb 1,1-6; Iv 1,1-18

Draga braćo i sestre!

1. Hodie Christus natus est! – Danas se rodio Krist! To je radosni navještaj koji danas Crkva objavljuje svemu svijetu. Tom navještaju Crkva dodaje i poziv: Dođite poklonimo se! Poziv je to da krenemo, da srce i pogled usmjerimo prema Djetetu u jaslama. Sveti Ivan nam u današnjem Evanđelju govori o: životu, svjetlu, tami, prihvaćanju i odbacivanju Riječi. Sveti Ivan govori o Riječi, koja bijaše u početku i koja bijaše Bog, koja tijelom postade i nastani se među nama. »Svjetlo istinsko koje prosvjetljuje svakog čovjeka, dođe na svijet« (Iv 1,9). Svjetlo i tama susreću se u Božiću, jer se Svjetlo pojavilo u tamnoj noći. U židovskoj predaji postoji drevni tekst koji govori o četiri temeljne etape ljudske povijesti, točnije o četiri noći.

Prva je noć ona u kojoj je Bog stvarao svijet, razdvojivši tamu od svjetla. To je noć stvaranja, najtamnija noć. To je noć u kojoj je svijet stvoren iz ničega (usp. Post 1). Zatim slijedi druga noć, noć u kojoj je Bog govorio Abrahamu. Kad je sunce bilo na zalasku, kako bilježi Knjiga postanka, Bog je raspršio tamu i pozvao Abrahama da postane ocem velikoga naroda te mu obećao brojno potomstvo, poput zvijezda na nebu i pijeska na obali morskoj. To je noć koja svjedoči da postoji duboka veza između Boga i

čovjeka. Duboka poput vječnoga saveza koji se razotkriva tijekom povijesti (Post 15). To je noć izbora, žrtve, saveza.

Treća noć, koju Izrael nikada neće zaboraviti, noć je Izlaska. Izrael po noći kreće prema Crvenom moru, gdje mu se otvara put prema obećanoj zemlji. Izrael tada postaje narod. Spomen na to Izrael treba uvijek čuvati. Za nas je taj događaj slika Kristove Pashe, prijelaza i Njegove pobjede nad svim neprijateljima, uključujući i smrt. To je noć oslobođenja. I na kraju je noć u kojoj čovječanstvo iščekuje Mesiju, noć nakon koje će po židovskoj predaji vladati mesijansko kraljevstvo.

Za nas kršćane to je noć očitovanja Spasitelja, noć u kojoj je čovječanstvo, više no ikada, pozvano priznati da nije samo sebi dostatno. To je noć rođenja Isusa Krista, noć u kojoj se Bog nastanio među nama na način kako nikad ne bi mogli ni zamisliti.

2. U svim četirima noćima provlači se Božja želja da sklopi savez s ljudima, da stupi u vezu s nama. Taj izazov sve više raste, sve do noći pojavka vječnoga Sina koji je čovjekom postao. Noć Isusova rođenja nerazumljiva je bez prethodnih noći. Bog priprema i ostvaruje svoj plan u vremenu. Bog tako odgaja ljude. Bog ne očekuje sve odmah, niti se odjednom objavljuje u svem svojem svjetlu, jer to bi bilo zasljepljujuće i ne bismo ga mogli prihvatiti. Bog se, rečeno slikovito, razotkrivajući i skriva. Nije to igra riječi, već dubok smisao riječi objave: razotkriti se i skrivati se, kako bi postepeno otvorio i uspostavio odnos dubokoga i iskrenog zajedništva s čovjekom. To zajedništvo, izloženo kušnjama života i jačano svjetlom vjere, zadobiva oblik i sadržaj po hodu za Kristom Gospodinom.

Ivan nam u Proslovu svoga evanđelja vrlo svečano naviješta da Riječ »bijaše u početku kod Boga. Sve postade po njoj i bez nje ne postade ništa«

(Iv 1,2-3). To znači da je vječni Sin, zajedno s Ocem, po Duhu Svetom sudjelovao u stvaranju svijeta i da nije samo tvorac, već početak i ispunjenje. Znači da je Isus, utjelovivši se, uzeo lik čovjeka kojega je On sâm u početku stvorio. Ništa što je postalo nije bez njega postalo. Isus je ušao u svijet koji je On stvorio s Ocem, po Duhu Svetom. To je otajstvo Božića.

3. Isus je svjetlo svijeta. Isus prebiva u dubini savjesti svakog čovjeka, svakog muškarca i svake žene. On je ono unutarnje svjetlo koje se po snazi Duha »za nas zauzima neizrecivim uzdasima« (Rim 8,26). U nama postoji neka proturječnost koja se često ne očituje javno, ne primjećuju je ni drugi, čak ni oni najbliži, ali osjećamo da u nama postoji nešto što nije sasvim u redu, nešto neriješeno, nešto od čega se ponekad skrivamo, branimo i bježimo. Neka vrsta suprotstavljenosti iz koje se ne može lako pronaći izlaz. To je onaj NE, onaj uvijek jasan unutarnji splet koji sveti Pavao zadivljujuće opisuje riječima: »Ako li pak činim ono što ne bih htio, nipošto to ne radim ja, nego grijeh koji prebiva u meni« (Rim 7, 20). Isus želi rasvijetliti svaki kutak naše savjesti, čak i onaj najskriveniji.

Bog, naime, rasvijetljuje i štiti ukupnu našu čovječnost, sve što jesmo i što živimo. Potrebno je, u slobodi, Bogu dopustiti da nas rasvijetli svojim svjetlom, dopustiti da se njegov pogled susretne s našim, kako bismo i mi bili sposobni svakome mirno pogledati u oči; kako ne bismo prigibali koljena ni pred kim doli pred Bogom jedinim; kako bismo bili uvijek spremni zalagati se za drugoga, osobito braneći slabijega; kako bismo bili spremni za društveno zalaganje. Kršćanin je, naime, uvijek pozvan graditi grad u kojemu ljudi žive, a ne samo brinuti se za vlastiti život.

4. »Svjetlo u tami svijetli i tama ga ne obuže« (Iv 1,5). Dnevno čitamo i slušamo o nesrećama na radu i u prometu, o nasilju koje se danju i noću događa u gradovima i selima. Većinu tih nesreća i nasilja ne prouzrokuju neki ljudi koji dolaze iz daleka, već osobe koje žive u našoj sredini, koje susrećemo na našim ulicama. Koliko zla, koliko neshvatljivih postupaka. Spontano nam se nameće misao da su to djela neuračunljivih ljudi, ali počinitelji se često brane riječima: »Ja nisam bio svjestan, nisam znao, uistinu nisam shvaćao što činim u tom trenutku...«, ili još gore: »Što je u tome loše? Što je u tome strašno?«

Nameće se pitanje: Ma kamo ide čovječanstvo? Kako to da se Bog još nije umorio? Živimo u društvu u kojem svakoga dana telefonskim putem »kruži« svašta, pa tako i tajni dogovori moćnika koji krše prava i dostojanstvo građana i ustanova. Upozorenje je to na velika odstupanja od općega dobra. No, još snažnije nameće se pitanje, otkuda taj osjećaj da smo iznad svih i povrh svega. Ne trebamo se pitati: Gdje je Bog? Moramo se pitati: Gdje je čovjek? Znak je to da sve više ljudi ne uspijeva shvatiti sâme sebe. Nismo više svjesni osobnih odgovornosti i dobra koje pripada svakoj osobi koju susrećemo na svojem životnom putu. Kao da čovjek pokušava živjeti u prostoru u kojem se izgubila razlika između dobra i zla. To je zaista plodno tlo za neodgovornost i zlo svake vrste.

5. Kad nas zlo izbliza i osobno dodirne mnogo se toga mijenja. Može nam se dogoditi da nas »zarazi« logika zla. Kad nas zlo izbliza pogodi, u opasnosti smo prepustiti se logici zla, nositi je u sebi, te osjećati i razmišljati nasilno i rušilački. Ako se to dogodi, zlo nas pogađa dva puta: prvi put kad iznenadno uđe u naš život, a drugi put – možda još strašnije – kada prihvatimo njegovu logiku i kad nas iskušava da rušilački i negativno

mislino i djelujemo. Zlo se može predstavljati u velikoj moći, ali svjetlo Božje nas poziva da mislima, osjećajima i djelom ne prionemo uz logiku zla.

Božić nam govori da je, u većoj tami s kojom se susrećemo, veća i potreba za sjajem koji dolazi od Boga. Kršćanin se ne smije prilagoditi logici zla, koja se nameće u svijetu, nego je, kad vidi da stvari oko njega idu loše, pozvaniji hrabrije slijediti put dobra. Pozvani smo pitati se, opiremo li se negativnoj logici, ili dopuštamo da nas prožme. Božić nam ponavlja: Vjeruj, s Božjom pomoći možeš se oduprijeti logici zla koju ti život u pojedinim trenucima nameće.

6. Središnja poruka današnjeg evanđelja glasi: »Riječ tijelom postade i nastani se među nama«. Evanđelist u istom retku dodaje i ovo: »i mi vidjesmo slavu njegovu - slavu koju ima kao Jedinorođenac od Oca - pun milosti i istine«. Prava Božja slava nije njegova udaljenost od čovjeka i ljudske bijede, niti prestiž onih koji se oholo žele uzdići iznad sudbine običnih ljudi. Prava Božja slava potpuno je Božje uranjanje u našu povijest, njegovo nastojanje da pronađe dom među našim domovima, njegovo preuzimanje ljudskog tijela, smrtnog i ispaćenog, kao što je i svako naše.

Ako milost kršćanskog Božića znači otkriti Boga i uživati u Onome koji se nastanio u našem srcu te uspostaviti neraskidivu i neslomljivu solidarnost između njega i nas, onda je zadaća te milosti da promijeni naš život. Božja se solidarnost u nama pretvara u novo nastojanje kako bi postala srce koje ljubi, koje se otvara, prihvaća, služi i pomaže drugima.

ZAGREBAČKA NADBISKUPIJA

Tiskovni ured

HR-10000 Zagreb, Kaptol 31

tel/ fax: 01/4894-878

mob: 099/3126 605

www.zg-nadbiskupija.hr
tiskovni@zg-nadbiskupija.hr

7. Draga braćo i sestre, obnovljenom vjerom i nadom, zagledani u maleno Dijete u jaslama, živimo dosljedno svoj kršćanski poziv, budimo kvasac i sol ovoga svijeta, donoseći posvuda radost i mir. Obnavljajmo sponse povjerenja, uzajamnog poštivanja, razumijevanja i solidarnosti u našoj domovini Hrvatskoj.

Molimo da nas Božić obdari milošću da se svi osjećamo braćom i sestrama u Kristu, sinovima i kćerima jednog Oca na nebesima i da svi prihvatimo spasenje koje nam je došlo po Djetetu rođenom od Marije Djevice.

Svima vama i vašima, svima koji ste povezani s nama putem radija i televizije, radosna srca čestitam Božić.